

הסדר פשרה בתובענה ייצוגית

בת"צ 7789-06-15 אורי כרמי נ' שלמה תחבורה (2007) בע"מ ואח'

שנערך ונחתם ביום 12 בחודש יולי שנת 2020

הואיל : וביום 3.6.2015 הגיש המבקש, אורי כרמי (להלן: "המבקש"), בקשה לאישור תביעה כייצוגית לפי פרט 9 לתוספת לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("החוק"), במסגרת ת"צ 7789-06-15 נגד שלמה תחבורה (2007) בע"מ ("שלמה"), יו.טי.אס – יוניברסל פתרונות תחבורה בע"מ (קרדן רכב בע"מ לשעבר) ("יו טי אס"), פרי ירוחם – חברה לרכב בע"מ ("פרי ירוחם"), קשר רנט א קאר בע"מ ("קשר רנט"), אלבר ציי רכב (ר.צ.) בע"מ ("אלבר"), קל אוטו שירותי מימון (1998) בע"מ ("קל אוטו") ואלדן תחבורה בע"מ ("אלדן") (להלן: "בקשת האישור") [לשם הנוחות, שלמה, יו טי אס, פרי ירוחם, קשר רנט, אלבר, קל אוטו ואלדן ייקראו יחד: "המשיבות"];

והואיל : ובמסגרת בקשת האישור טען המבקש, בין השאר, כי המשיבות אינן מחזיקות ואינן מעמידות להשכרה רכבים נגשים להסעת אדם עם מוגבלות כמתחייב מכוח סעיף 19(ה) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח – 1998 (להלן: "חוק השוויון") ותקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (נגישות רכב השכרה ואוטובוסים), תשע"ג – 2012 (להלן: "תקנות השוויון"), ובכך (לטענתו) המשיבות מפלות ופוגעות שלא כדין בזכותם של חברי הקבוצה לשוויון ונגישות בשירותי השכרת רכב ואף פועלות בניגוד לחוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 (בשעתו: חוק ההגבלים העסקיים), ולכן יש לחייב את המשיבות להחזיק ולהעמיד להשכרה (בעצמן) רכבים נגשים להסעה (ולנהיגה), בכמות המפורטת בתוספת לתקנות השוויון, לפרסם זאת לציבור לרבות באתרי המשיבות באינטרנט בהתאם לתקנה 34 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), תשע"ג-2013, ולפצות את חברי הקבוצה; וכן טענות נוספות כמפורט בבקשת האישור;

והואיל : וכל אחת מהמשיבות הגישה (בנפרד) תגובה מטעמה לבקשת האישור (להלן יחד: "התגובות"), במסגרתן ביקשו לדחות את בקשת האישור לגופה, בין השאר, בטענה לאי קיומן של עילות התביעה הנטענות ו/או להיעדר נזק שנגרם למבקש ו/או למי מחברי הקבוצה (כהגדרתם בבקשה לאישור ולהלן);

והואיל : וביום 11.9.16 המבקש הגיש תשובה מפורטת לתגובות המשיבות, במסגרתה דחה את כל טענות המשיבות;

והואיל : וביום 31.10.16 התקיים דיון קדם משפט ראשון בתיק, במסגרתו נעתרו הצדדים להמלצת בית המשפט הנכבד לפנות לגישור לפני כבוד המגשר, השופט (בדימוס) אבי זמיר;

והואיל : וביום 7.3.17 ניהלו הצדדים ישיבת גישור ממושכת לפני כב' המגשר, שלא הניבה הסכמות, כאמור בהודעת המבקש לבית המשפט הנכבד מיום 4.4.17;

והואיל : וביום 1.10.17 התקיים דיון קדם משפט שני בתיק, במסגרתו בהמלצת בית המשפט הנכבד הצדדים הסכימו לפנות שוב לגישור, לפני כבוד המגשרת, השופטת הנשיאה (בדימוס) הילה גרסטל (להלן: "המגשרת");

והואיל : והצדדים ניהלו ביניהם הליך גישור ממושך ומורכב לפני כבוד המגשרת, במסגרתו התקיימו 10 ישיבות גישור, אך לא הצליחו להגיע להסכמות ביניהם, כפי שנמסר לבית המשפט הנכבד בדיון קדם המשפט השלישי שהתקיים בתיק ביום 31.1.19, במסגרתו ובהמלצת בית המשפט הנכבד הסכימו הצדדים לחזור לשולחן הגישור לפני כב' המגשרת;

והואיל : ולאחר דיון קדם המשפט השלישי מיום 31.1.19, הצדדים המשיכו לנהל דין ודברים נוספים ביניהם וגם במסגרת הליך הגישור הממושך והמורכב לפני כבוד המגשרת, כאמור בהודעת הצדדים מיום 17.3.19, במסגרתו התקיימו 13 ישיבות גישור נוספות, אשר בסופן גיבשו הצדדים הסכמות משותפות המאמצות את המלצות כבוד המגשרת, כמפורט בהסכם זה להלן;

והואיל : והצדדים, בסיוע המגשרת, החליטו לגבש ביניהם הסכם זה (להלן: "הסכם הפשרה" או "ההסכם"), תחת ניהול הליכים משפטיים ממושכים והסבת הוצאות, כמו גם הסטת משאבי ניהול ומשאבים אחרים ותוך חיסכון בזמן שיפוטי, מבלי שהמשיבות מודות באילו מטענות המבקש ו/או בתבות כלשהי ומבלי שהמבקש מודה באילו מטענות המשיבות;

והואיל : ולצורך הסכם זה, ולצורך זה בלבד, מסכימים הצדדים כי בבקשה קיימות, לכאורה, שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה בנסיבות העניין;

אשר על כן הוסכם, הותנה והוצהר בין הצדדים כדלקמן:

1. מבוא ופרשנות

- 1.1. המבוא להסכם זה ונספחיו מהווים חלק בלתי נפרד מן ההסכם.
- 1.2. כותרות הסעיפים הוכנסו לשם הנוחות בלבד ואין לעשות בהן שימוש בפרשנות ההסכם. כל האמור בלשון יחיד בהסכם, תהא לו גם משמעות בלשון רבים. כל האמור בלשון זכר תהא לו גם משמעות בלשון נקבה.
- 1.3. לכל המונחים המפורטים בהסכם הפשרה להלן תהא המשמעות כדלקמן:
 - 1.3.1. "הקבוצה המיוצגת": כל מי ששכר ו/או היה יכול לשכור רכב להסעת אדם עם מוגבלות בהתאם לחוק השוויון ו/או תקנות השוויון מהמועד שנקבע בתקנות השוויון ואילך.
 - 1.3.2. "המועד הקובע": המועד בו פסק הדין המאשר את הסכם הפשרה הפך חלוט.
 - 1.3.3. "אישור הסכם הפשרה": אישור הסכם הפשרה על כל מרכיביו על ידי בית המשפט ומתן תוקף של פסק דין להסכם הפשרה.
 - 1.3.4. "רכב הסעה נגיש": רכב העונה על דרישות תקנה 3(ב) ו/או תקנה 3(ג) לתקנות השוויון.

1.3.5. "תקופת הביניים": ממועד החתימה על הסדר פשרה זה ועד תום 30 חודשים מהמועד הקובע.

2. אישור הסכם

2.1. הצדדים יגישו לבית המשפט הנכבד בקשה לאישור הסדר פשרה זה, במסגרתה יודיעו על הצלחת הליך הגישור ועל כריתתו של הסכם פשרה זה, אשר ייחתם על ידי המגשרת בחתימת קיום, ובמסגרתה יבקשו את בית המשפט הנכבד:

2.1.1. להורות על פרסום מודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור הסדר פשרה בהתאם להוראות סעיף 18(ג) לחוק, בנוסח המצורף לבקשה לאישור הסדר פשרה **כנספח "1"**, בשני עיתונים יומיים נפוצים לפי הוראות בית המשפט, בהתאם לסעיף 25(א)(3) לחוק, באמצעות ועל חשבון המשיבות (להלן: "**המודעה הראשונה**").

2.1.2. להורות על משלוח העתק מהמודעה הראשונה, בצירוף העתקים מהבקשה לאישור הסדר פשרה, מהסדר פשרה זה ומהתובענה ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט ולנציבות.

2.1.3. להורות כי אדם אשר יש לו זכות להתנגד להסדר הפשרה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת תוך 45 יום ממועד פרסום המודעה הראשונה בהתאם לסעיף 18(ד) לחוק, וכן להורות כי אם תוגש התנגדות כאמור, יהיו הצדדים להסדר הפשרה רשאים להגיש תגובה להתנגדות בהתאם לקבוע בסעיף 18(ה) לחוק.

2.1.4. להורות כי כל אדם אשר אינו מעוניין כי הסדר הפשרה יחול עליו, יבקש מבית המשפט הנכבד להתיר לו לצאת מהקבוצה, תוך 45 יום ממועד פרסום המודעה הראשונה, ואם לא יעשה כן במועד האמור, יחשב כמי שהסדר הפשרה חל עליו.

2.1.5. לקבוע כי אישור הסדר הפשרה אינו טעון מינוי בודק.

2.1.6. בתום המועד להגשת הודעות התנגדות, לאשר את הסדר הפשרה, לאשר את ההמלצה המוסכמת של כבוד המגשרת והצדדים בעניין סכומי הגמול למבקש ושכר הטרחה לבאי כוחו של המבקש, כמפורט בסעיף 3.11 לחלן ובהתאם להוראות סעיפים 22 ו-23 לחוק, וליתן להסדר הפשרה תוקף של פסק דין בתובענה ייצוגית.

2.1.7. להורות על פרסום מודעה בדבר מתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה בהתאם להוראות סעיף 25(4) לחוק, בנוסח המצורף לבקשה לאישור הסדר פשרה **כנספח "2"**, בשני עיתונים יומיים נפוצים ובהתאם להוראות בית המשפט, באמצעות ועל חשבון המשיבות.

3. עיקרי הסדר הפשרה

3.1. בתוך 5 חודשים מהמועד הקובע (להלן: "**מועד מימוש ההסכם**"), כל אחת מהמשיבות תחזיק 2 רכבי הסעה נגישים, ככל שבמועד מימוש ההסכם היא עדיין תהיה מחויבת בכך לפי הוראות סעיף 19יב(ה) לחוק השוויון. כל אחת מהמשיבות תבחר, על פי שיקול דעתה המלא, באחד האופנים הבאים להחזקה ברכבי הסעה נגישים כאמור:

3.1.1. החזקה במישרין על ידי המשיבה.

3.1.2. החזקה באמצעות התקשרות עם חברה אחרת הנותנת שירותי השכרת רכבי הסעה נגישים, לרבות (אך לא רק) באמצעות חברת פירווי רנט א קאר בע"מ¹ (להלן: "**חברת השכרה אחרת**").

3.2. משיבה אשר תבחר להחזיק רכבי הסעה נגישים באמצעות התקשרות עם חברת ההשכרה האחרת, תידרש להבטיח כי ההתקשרות עם חברת ההשכרה האחרת תכלול, בין היתר, התחייבות מצד חברת ההשכרה האחרת להעמיד 2 רכבי הסעה נגישים עבור אותה משיבה, לפי דרישה, בהתאם למועדים בתקנות השוויון.

3.3. ההתקשרות של שוכרי רכבי ההסעה הנגישים עם משיבה שתבחר להחזיק רכבי הסעה באמצעות התקשרות עם חברת השכרה אחרת, תיעשה מול המשיבה במישרין, על פי תעריפיה של המשיבה ובהתאם להוראות כל דין.

המשיבה הרלוונטית היא שתבצע את הפעולות הנדרשות מול חברת ההשכרה האחרת, לרבות, אך לא רק, מתן שירות לשוכרי רכבי ההסעה הנגישים, לאחר השכרת הרכב (למעט בעניינים הנוגעים למאפיינים המיוחדים של הרכב כרכב הסעה נגיש).

3.4. מבלי לגרוע מהאמור, ככל שאיזו מהמשיבות תתקשר בהסכם עם חברת השכרה אחרת כאמור בסעיף 3.1 לעיל, היא תהיה רשאית, לפי שיקול דעתה המלא, להחליפה בחברת השכרה אחרת (בכפוף לעמידת אותה חברת השכרה חדשה בתנאי הסכם זה), או להחזיק במישרין 2 רכבי הסעה נגישים, מבלי שיהא בכך כדי לפטור את המשיבה הרלוונטית מאחריותה והתחייבויותיה על-פי הסכם זה.

3.5. למען הזהירות יצוין, כי אין באמור בהסכם זה, כדי לגרוע מזכותה של כל משיבה להחזיק חלק מרכבי ההסעה באחזקה ישירה וחלק באמצעות חברת השכרה אחרת ובלבד שבכל רגע נתון יהיו באחזקתה (הישירה ו/או העקיפה) מספר רכבי הסעה נגישים כקבוע בהסכם זה.

3.6. בתום 30 חודשים מהמועד הקובע, כל משיבה תחזיק ותעמיד רכבי הסעה נגישים להשכרה, כאמור בהסכם זה, לפי כל דין, בכמות הרלוונטית לגביה, ובכפוף לכל פטור על פי כל דין. מבלי לגרוע מכך, המשיבות – כולן או חלקן ולפי שיקול דעתן – יפנו לרואה חשבון או כלכלן חיצוני ובלתי תלוי (להלן: "**המומחה**"), על חשבונן, על מנת שיבחן את מידת הביקוש לרכבי הסעה נגישים. אם המומחה יגיע לכלל מסקנה כי מספר כלי הרכב המוחזקים על ידי המשיבות, בין במישרין ובין באמצעות חברת ההשכרה האחרת, עונה על הביקוש הקיים, יפנו המשיבות, כולן או חלקן לפי שיקול דעתן, על בסיס חוות דעת המומחה ואסמכתאות נוספות אם נדרשות על-פי דין, לנציבות, אשר בהסתמך על הבדיקה

¹ Freeway rent a car, ובשמה הקודם "דרך הלב בע"מ".

האמורה ובהיעדר שינוי משמעותי בנסיבות, תשקול באופן ענייני ועל-פי הדין הקיים בקשת איזו מהמשיבות שתפנה אליה לקבלת פטור לפי 19ג ו-19יד' לחוק השוויון. אם בדיקת המומחה תראה כי מספר כלי הרכב המוחזקים כאמור אינו עונה על הביקוש, תמסור הנציבות את עמדתה ואותן משיבות שפנו לנציבות יפעלו על-פי כל דין. למען הסר ספק יצוין, כי אין באמור כדי להודות בחובתן של המשיבות להחזיק מספר כלי רכב גבוה יותר מזה הקבוע בחוק השוויון ו/או להודות בחובתן או לחייבן לפנות בבקשה מכוח סעיף 19ד' לחוק השוויון, וכי למשיבות שמורות כל טענותיהן וכל זכויותיהן כמו גם חובותיהן בעניין, על פי כל דין.

3.7. המשיבות תערוכנה הדרכות לעובדים ומוקדנים בנושא השכרת רכבי השכרה נגישים.

3.8. המשיבות יציעו וישכירו את רכבי ההסעה הנגישים במחירים התואמים את האמור בסעיף 19 יב(ה)(2) לחוק השוויון ובתקנה 9 לתקנות השוויון.

3.9. החל מועד מימוש ההסכם, תחל כל אחת מהמשיבות אשר תהיה מחוייבת בהחזקת רכבים מוגנים לפי הוראות הסכם זה, בעצמה ולעצמה, בקמפיין כמפורט להלן, אשר יופנה לכלל הציבור, לצורך הגברת מודעות הציבור אודות האפשרות לשכור רכבי הסעה נגישים (להלן: "הקמפיין"). הקמפיין יכלול את המרכיבים הבאים:

א. כל אחת מהמשיבות תפרסם באתר האינטרנט שלה את האפשרות לשכור ממנה רכבי הסעה נגישים.

ב. מבלי לגרוע מהאמור בס"ק א' לעיל, במסגרת פרסומיהן השוטפים של כל אחת מהמשיבות את שירותי השכרת הרכבים בארץ, בעיתונות הכתובה, ככל שיהיו פרסומים כאמור, הם יכללו, במשך 12 חודשים ממועד מימוש ההסכם, התייחסות לאפשרות לשכור באמצעותן רכבים נגישים. אם המשיבות או מי מחן יפרסמו באינטרנט מודעות לפרסום שירותי השכרת רכבים בארץ, שאינן בגדר באגרים או פופ-אפים או פרסומים ברשתות חברתיות וכיו"ב, ייכלל התוכן האמור גם במודעות אלו. למען הסר ספק יובהר, כי אין באמור כדי לחייב את המשיבות לפרסם בעיתונות הכתובה או באינטרנט את שירותי השכרת הרכב בישראל.

3.10. בנוסף לקמפיין, תבצענה כל אחת מהמשיבות את הפעולות הבאות:

א. פרסום הסדר הפשרה באתר האינטרנט של המשיבות, בהתאם להוראות החוק ותקנותיו.

ב. פרסום באתר האינטרנט של המשיבות רכבי הסעה נגישים שהמשיבות מציעות ומעמידות להשכרה, בהתאם להוראות פרסום התאמות הנגישות, כמפורט בתקנה 34 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013 לרבות עלונים במקומות עיסוקן של המשיבות בדומה לפרסום רכבי ההשכרה הלא נגישים, ככל שקיימים עלונים כאלה לרכבים לא נגישים. בנוסף, הפרסום לפי סעיף זה יהיה בהתאם להוראות תקנה 35 לתקנות השוויון, ככל שהן חלות.

3.11. לנוכח העובדה כי איתור כל חברי הקבוצה צפוי להיות קשה עד בלתי אפשרי והעלויות הכרוכות באיתור כזה גבוהות ביותר, מתחייבות המשיבות לשלם כפיצוי לקבוצה סך כולל של 975,000 ₪ (להלן: **"סכום הפיצוי"**), כדלקמן:

א. לתרום, בחלקים שווים, אך כל אחת מהן לבדה וביחס לעצמה, בתוך 60 יום מהמועד הקובע, סך כולל של 450,000 ₪ לקרן תובענות ייצוגיות לניהול ולחלוקת כספים הנפסקים כסעד, הפועלת במשרד המשפטים לפי סעיף 27א לחוק (להלן: **"הקרן"**), לצורך תרומה לעמותות הפועלות בתחום הנגישות ועיקר פעילותן בקשר עם אנשים עם מוגבלות בניידות המתניידים עם כיסא גלגלים (להלן: **"התרומה"**).

ב. בנוסף, כל חברת השכרה, לבדה וביחס לעצמה, מתחייבת לתת הנחה בגובה 20% מהמחיר, בעת השכרת רכב הסעה נגיש בישראל, וזאת ממועד מימוש ההסכם ועד לסכום מצטבר של 75,000 ₪ לכל חברת השכרה בנפרד (להלן: **"ההטבה"**) או עד 30 חודש מיום מועד המימוש לפי המוקדם. אם לא תגיע מי מהמשיבות לסך מצטבר של 75,000 ₪, היתרה תועבר לקרן בתוך 45 יום נוספים ותיועד למטרה כאמור בס"ק א' לעיל.

ג. למען הסר ספק מובהר בזאת, כי כל אחת מהמשיבות חייבת בחלקה היחסי בלבד בסכומים האמורים בס"ק 3.11 (א)-3.11 (ב) לעיל, ואין באמור בס"ק זה לעיל כדי להקים אחריות משותפת של המשיבות ביחס לעמידה בהוראות ס"ק זה.

ד. המשיבות ידווחו לבית המשפט על השלמת התחייבויותיהן על-פי סעיף זה.

3.12. בהתאם להמלצת כב' המגשרת, הנשיאה (בדימוס) הילה גרסטל, שניתנה לנוכח השיקולים המפורטים להלן, הוסכם ומומלץ על ידי הצדדים, ומבלי להודות באיזו מטענות הצדדים, בכפוף לאישורו של בית המשפט הנכבד, כי המשיבות יישאו, בחלקים שווים אך כל אחת מהן לבדה וביחס לעצמה, בגמול למבקש בסך 100,000 ₪, ובשכר טרחת באי כוח המבקש בסך של 700,000 ₪ בצירוף מע"מ כדין כנגד חשבונית מס לאחר קבלת התשלום:

א. **התועלת הרבה בהסדר הפשרה ובתובענה ייצוגית תקדימית העוסקת ברכבי השכרה להסעה של אנשים עם מוגבלות, הן ביחס להסדרה עתידית והן ביחס לסכום הפיצוי בשווי 975,000 ₪, להגשמה של הוראות חוק השוויון וגם תקנות השוויון כאמור לעיל, לחברי הקבוצה ואף לכלל הציבור שעלולים בעתיד להיזקק לרכבי הסעה נגשים; וזאת גם בשימת לב למחיר הגבוה יחסית של רכבי הסעה נגשים.**

ב. **ההוצאות והטרחה הרבה למבקש וב"כ המבקש בניהול בקשת האישור עד שלב זה; לרבות איסוף וגיבוש נתונים ונספחים לבקשת האישור, עיון בתגובות המשיבות, גיבוש כתב התשובה לתגובות בסיוע מומחה חיצוני; הליכי גילוי מסמכים (לרבות פנייה לכל משיבה, ועיון במסמכים וכן בקשה שהוגשה לבית המשפט) הודעות, בקשות ו-3 דיונים מקדמיים; הליך הגישור הקודם (לפני כב' המגשר זמיר); הליך הגישור הממושך ומורכב לפני כבוד המגשרת, שכלל 23 ישיבות גישור, וכן תכתובות ושיחות טלפוניות רבות עם ב"כ המשיבות ואו עם המגשרת; גיבוש הסכם פשרה זה, הבקשה לאישורו ונספחיו; וכן טרחה ועלויות נוספות שצפויות במשלוח והגשה של הודעות נוספות ליועמ"ש, לנציבות, ולביהמ"ש הנכבד.**

- ג. **השלב הדינוני המוקדם יחסית בהליך, והחיסכון בזמן שיפוטי רב ויקר וכן במשאבי התדיינות לצדדים לניהול בקשת האישור ולניהול התובענה לגופה עד להכרעה חלוטה, בשימת לב להיקף המחלוקות העובדתיות והמשפטיות העולות מבקשת האישור, תגובות המשיבות והתשובה לתגובות (ובלי לגרוע מהטרחת הרבה שכבר נדרשה ממייצגי הקבוצה בניהול בקשת האישור וגם הליכי הגישור).**
- ד. **הסיכונים והעלויות בהם נשאו המבקש וב"כ המבקש בהגשת בקשת האישור וניהולה עד להגשת הסדר הפשרה, לרבות נוכח ריבוי ומורכבות הוראות הדין והפסיקה הנוגעות בדבר, ומגוון הטענות העובדתיות והמשפטיות שהעלו המשיבות ושהיו נדרשות לבירור אם ההליך היה מתקיים, כמו גם החשיפה להוצאות משפט אם התובענה היתה נדחית.**
- ה. **החשיבות הציבורית של נושא בקשת האישור הנוגעת לשוויון בשירותי השכרת הרכב לאנשים עם מוגבלות, תורמת להכוונת התנהגות ראווה, אכיפת הדין, סעד לקבוצה של אוכלוסייה מוחלשת, העלאת מודעות ציבורית וניראות בציבור של נושא חשוב זה; והכל תוך חיסכון בזמן שיפוטי יקר ובמשאבים רבים וניכרים.**
- ו. **העובדה שהגמול ושכר הטרחה משולמים בנוסף ובלי לגרוע מהתועלת לקבוצה, הן בראי העלויות הגבוהות הכרוכות בהסדרה העתידית והן בסכום הפיצוי (975,000 ₪) בכסף ובשווה-כסף); ואינם חורגים מסכומים שנפסקו בעבר בהסדרי פשרה בבקשות לאישור לפי פרט 9 בעניין אנשים עם מוגבלות (לפני החלטה מאשרת), ובפרט בנושא תקדימי ונוכח גישור ממושך ומורכב וריבוי משיבות נפרדות. למשל: ת"א 2719/06 לוי נ' חברת החדשות (2.2.10) נבו (כב' הש' ברון): גמול בסך 110,000 ₪, שכ"ט עו"ד בסך 835,200 ₪; ת"מ 101-07 לוי נ' רשות השידור (4.1.12) נבו (כב' הש' גדות): גמול בסך 167,000 ₪, שכ"ט עו"ד בסך 1,256,280 ₪; ת"צ 9353-02-12 צורן נ' פרטנר תקשורת (19.4.16) נבו (כב' הש' וינוגרד): גמול בסך 408,000 ₪, שכ"ט עו"ד בסך 1,322,100 ₪.**
- ז. **פסיקת ביהמ"ש העליון לפיה כאשר התועלת העיקרית לקבוצה אינה כספית-בעין, אזי לא חלה "שיטת האחוזים" בקביעת סכומי הגמול ושכ"ט עו"ד, כאמור בע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט פ"ד סה(2) 681, ס' 7 (2012): "יש לאמץ את שיטת האחוזים כשיטה המובילה לפסיקת שכר טרחה. וזאת, בתובענות ייצוגיות בהן הסעד הסופי הינו סעד כספי... ברי, כי בתובענות בהן הסעד המבוקש הוא צו מניעה או סעד אחר שאינו כספי, לא ניתן לעשות שימוש בשיטה זו לצורך פסיקת שכר טרחה".**
- ר' גם בע"א 689/16 נאסר נ' עיר שעשועים בע"מ (פורסם בנבו, 7.5.18) (כב' הש' ברון, הש' מזוז, הש' אלרון), ס' 17 (להלן: "**עניין עיר השעשועים**"): "**בעניין רייכרט נקבע כי השיטה הראויה לפסיקת שכר טרחה בתובענות ייצוגיות היא "שיטת האחוזים", שבמסגרתה נפסק שכר הטרחה כאחוז מסוים מתוך הסכום שנפסק לטובת הקבוצה בהסכם הפשרה. "בכורתה של שיטת האחוזים ניתנה לה על מנת ליתן תמריץ לעורך הדין המייצג למקסם את טובת הקבוצה, תוך שהוא משיא גם את שכרו שלו" (נע"מ 7484/16 המוסד לביטוח לאומי נ' מוחני [פורסם בנבו] (21.2.2018)). ואולם ישנם מקרים שבהם התועלת הצומחת מהסדר הפשרה אינה כזו שניתנת לפימות או לאומדן כספי – שאז שיטת האחוזים לא תסכון. כאלה הם הליכים ייצוגיים המשמשים ככלי לשינוי חברתי, וכזה הוא המקרה שלפנינו".**

ח. פסיקת ביהמ"ש העליון כי יש לעודד הגשת תובענות ייצוגיות חברתיות ראויות, המביאות לצמצום בחוסר-השוויון בכלל, ולשוויון ונגישות לאנשים עם מוגבלות בפרט, ולאשר את סכומי הגמול ושכ"ט המומלצים בהסדרי פשרה המוגשים בהם. כאמור בפסק הדין בעניין עיר השעשועים (ס' 17 רישא): "אין לחדד, בנסיבות המקרה דנן קיים פער גדול למדי בין הפיצוי שנתבקש בבקשת האישור עבור הקבוצה לבין שווי ההטבה שניתנה בסופו של יום בהסדר הפשרה. החשש במקרים כגון דא הוא כאמור בקטע המצוטט, מפני הגשת הליכים ייצוגיים "מנופחים" שכל מטרתם היא הפעלת לחץ פסול על הנתבע. אלא שבענייננו, התועלת הגלומה בהליך הייצוגי חורגת משוויה הכספית של ההטבה – וטמונה בעיקר בערך החברתי והציבורי שבהרתעה ובאכיפת הדין האוסר על הפליה במקומות ובשירותים ציבוריים...".

ר' גם ע"א 2889/17 חמיאס נ' מפעל הפיס (13.9.17) נבו: "כך בהינתן שיש עניין וחשיבות לתמרץ תביעות מסוג זה, מתוקף פרט 9 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, שעניינן בזכותם של אנשים עם מוגבלות לשוויון ולנגישות; וכן בהינתן ההישג שבצד התביעה הנדונה, שלא ניתן לכמתו בכסף אלא בתועלת ובחשיבות שבערכי השוויון וההנגשה".

3.12.1. הגמול למבקש (100,000 ₪) ישולם באמצעות ב"כ המבקש תוך 30 יום מהמועד הקובע. לנוכח היקף העבודה והמשאבים שהשקיעו ב"כ המבקשים עובר לחתימת הסכם פשרה זה, ובשים לב לאינטרס הפיקוח על מימוש ההסכם, ישולם שכר הטרחה לב"כ המבקש (700,000 ₪ + מע"מ) בשיעורים ובמועדים הבאים: 70% משכר הטרחה (490,000 ₪ + מע"מ) ישולמו תוך 30 יום מהמועד הקובע; 20% משכר הטרחה (140,000 ₪ + מע"מ) ישולמו במועד מימוש ההסכם כהגדרתו לעיל, והיתרה, 10% (70,000 ₪ + מע"מ), ישולמו במועד השלמת סעיף 3.11(ב). לסכומים יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהמועד הקובע ועד התשלום בפועל.

3.12.2. למען הסר ספק מובהר בזאת, כי כל אחת מהמשיבות חייבת בחלקה היחסי בלבד בסכומים האמורים בס"ק 3.12.1 לעיל, ואין באמור בס"ק זה לעיל כדי להקים אחריות משותפת של המשיבות ביחס לעמידה בהוראות ס"ק זה.

4. ויתור על תביעות

4.1. בכפוף לאישורו וביצועו של הסדר הפשרה במלואו ובמועדו, מוותרים המבקש וחברי הקבוצה באופן סופי ומוחלט על כל טענה ו/או דרישה ו/או תביעה בכל הקשור לתביעה ו/או לבקשת האישור ו/או עילה הנובעת מהתביעה ו/או בקשת האישור ו/או עם איזה מהטענות והדרישות הכלולות בכתבי הטענות מטעם המבקש, לרבות כפי שיפורשו בידי בית המשפט ו/או הנובעות מהמסכת העובדתית או מן הנסיבות מושא התביעה ו/או בקשת האישור, כלפי המשיבות ו/או כל מי מטעמן.

4.2. על אף האמור בסעיף 4.1 לעיל, מי שלדעתו יש לו עילת תביעה בגין אי עמידה בדרישות חוק השוויון ו/או תקנות השוויון במהלך תקופת הביניים כהגדרתה לעיל, יהיה רשאי להגיש – הן בתקופת הביניים והן לאחריה – תביעה אישית בעניינו בלבד (לא בקשה לאישור תובענה כייצוגית), וזאת מבלי שיש בכך הודאה של איזו מהמשיבות בקיומה של עילת תביעה אישית כאמור.

4.3. קיום התחייבויות המשיבות על פי הסכם זה יהווה סילוק סופי ומוחלט של כל עילה, תביעה או טענה של כל חבר קבוצה בקשר עם התובענה ו/או בקשת האישור ועד לסוף תקופת הביניים (למעט מי שהגיש הודעת פרישה ו/או מי שיש לו עילת תביעה בגין אי עמידה בדרישות חוק השוויון ו/או תקנות השוויון בתקופת הביניים כאמור בסעיף 4.2 לעיל).

4.4. המבקש ובאי כוחו מתחייבים כי לא ינקטו בהליכים משפטיים נגד המשיבות, ביחד או לחוד, בגין הפרת ההסכמות בהסדר פשרה זה, אלא לאחר שנתנו למשיבות או למי מהן, לפי העניין, הודעה בכתב אודות ההפרה הנטענת ונתנו למשיבות או למי מהן לפי העניין את האפשרות לתקן את ההפרה, וזו לא תוקנה בתוך 45 ימים ממועד הודעת המבקש ו/או באי כוחו כאמור.

4.5. בכפוף לקיום התחייבויות המשיבות על-פי הסכם זה המבקש ובאי כוחו מתחייבים שלא להגיש ו/או ליזום ו/או להיות שותפים ו/או לנקוט במישרין או בעקיפין בכל הליך חדש, מכל סוג שהוא, לרבות הליך פרטני, נגד מי מן המשיבות, הקשור לטענות העולות במסגרת התובענה ובקשת האישור, במישרין או בעקיפין.

4.6. עם אישור בית המשפט הנכבד הסדר פשרה זה, יתגבש אוטומטית מעשה בית דין ביחס לכל העילות והסעדים שבבקשת האישור כלפי חברי הקבוצה, אשר לא נתנו הודעת פרישה כדין כאמור לעיל.

5. סייגים לתוקפו של הסדר הפשרה

5.1. מתן תוקף של פסק דין להסכם פשרה זה על כל מרכיביו, למעט גובה שכר הטרחה ו/או הגמול הנתונים לשיקול דעת בית המשפט הנכבד, והפיכתו לפסק דין חלוט, מהווה תנאי מתלה לכניסתו של הסכם זה לתוקף. אין באמור כדי לגרוע מזכותם של הצדדים להכניס תיקונים להסכם זה, ובלבד שאלה יקבלו את הסכמת כל הצדדים ואת אישור בית המשפט הנכבד, ויכללו בפסק דין סופי וחלוט של בית המשפט הנכבד.

5.2. הוראות הסכם זה, כמכלול, משקפות את עמדת הצדדים ביחס למערך הסיכויים והסיכונים שלהם. אם בית-המשפט הנכבד לא יאשר הוראה מהותית מההוראות הסכם הפשרה ו/או יקבע כי הוראה מהותית מההוראות הינה חסרת תוקף ו/או בלתי אכיפה ו/או יבקש להוסיף הוראות מהותיות להסכם הפשרה ו/או יסייגן (למעט בעניין גובה שכר הטרחה ו/או הגמול הנתונים לשיקול דעת בית המשפט הנכבד), והצדדים ו/או מי מהם לא ייתן את הסכמתו המפורשת לשינוי הוראת ההסכם כאמור, יהיה כל צד רשאי להודיע בכתב לצד השני בתוך 7 (שבעה) ימים ממועד מתן פסק הדין על ביטול הסדר הפשרה. נמסרה הודעה כאמור, יהיה ההסדר בטל ומבוטל מדעיקרו וחסר תוקף משפטי, כאילו לא נחתם מלכתחילה, וכאילו אין פסק דין. בין היתר, יראו בהסדר זה כאילו לא בא לעולם ולא ניתן יהא להגיש הסדר זה על נספחיו ו/או להסתמך עליו ו/או לעשות בו או בתוכנו שימוש כלשהו בין במסגרת הליך שיפוטי כלשהו, בין במסגרת הליך מעין שיפוטי, בין במסגרת הליך מנהלי ובין בכל הליך אחר. האמור לעיל חל גם על טיוטות ומסמכים שהוחלפו לקראת הסדר הפשרה זה.

5.3. במקרה שיוגש ערעור על פסק דין של בית-המשפט המאשר את הסדר הפשרה (למעט ערעור שעניינו רק הפחתה בסכומי הגמול ו/או שכר טרחה דלעיל), יעוכב המשך ביצוע הסדר הפשרה וזאת עד לסיום הליך הערעור ובהתאם לתוצאותיו. בוטל פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה במסגרת פסק הדין בערעור, יהיה ההסדר בטל ומבוטל מדעיקרו וחסר תוקף משפטי, כאילו לא נחתם מלכתחילה, וכאילו אין פסק דין. בין היתר, יראו בהסדר זה כאילו לא בא לעולם ולא ניתן יהא להגיש הסדר זה על נספחיו

ו/או להסתמך עליו ו/או לעשות בו או בתוכנו שימוש כלשהו בין במסגרת הליך שיפוטי כלשהו, בין במסגרת הליך מעין שיפוטי בין במסגרת הליך מנהלי ובין בכל הליך אחר. האמור לעיל חל גם על טיוטות ומסמכים שהוחלפו לקראת הסדר פשרה זה.

5.4. אם יותר מ-30 מחברי הקבוצה יודיעו לבית המשפט הנכבד על רצונם שלא יחול עליהם הסדר הפשרה ובית המשפט יתיר להם לצאת מן הקבוצה, או אם יודיעו יותר מ-30 מחברי הקבוצה על רצונם שלא להיכלל בקבוצה, הכל לפי הוראות סעיפים 18(ו), 19(ד)2, 19(ד)3 ו-11(א) לחוק (להלן: "**הודעת פרישה**"), תהיינה המשיבות או מי מהן זכאיות לבטל הסדר זה תוך 14 ימי עסקים מתום המועד האחרון שבו יתיר בית המשפט לחבר הקבוצה ה-30 במספר להוציא עצמו מהסדר הפשרה, ויראו את הסדר הפשרה וכל ההסכמות, התוצאות והאישורים שנבעו ממנו בטלים ומבוטלים מדעיקרם – כאילו לא היו.

6. בקשה לא למנות בודק

6.1. בבקשה לאישור הסכם הפשרה יבקשו הצדדים מבית המשפט הנכבד שיעשה שימוש בסמכותו בהתאם לאמור בסעיף 19(ב)1 לחוק שלא למנות בודק. זאת מאחר שמדובר בהסדר המבוסס על טיעונים משפטיים ועובדתיים הגלויים לבית המשפט הנכבד, ועל הליך גישור ממוסד ומורכב לפני כבוד המגשרת, הנשיאה (בדימוס) גרסטל שבאה בדברים גם עם נציגי הנציבות, ומשכך לא נדרשת מומחיות כלשהיא לבחינת סבירותו של ההסכם והיותו הוגן, מלבד ניסיונו של בית המשפט הנכבד.

7. כללי

7.1. אין בהסכם זה כל הודאה של מי מהצדדים באיזה מטענות הצד האחר להסכם, לרבות הטענות הנוכחות בבקשת האישור ובתובענה, בתגובות ובתשובה לתגובות.

7.2. ההסכם כולל את כל ההסכמות שבין המשיבות לבין המבקש ובאי כוחו, והוא מגבש וממצה באופן בלעדי וסופי את כל ההסכמות בקשר עם האמור בו.

7.3. לא יהיה כל תוקף לכל שינוי או תוספת להסכם, אלא אם נעשו בכתב ונחתמו על ידי כל הצדדים להסכם. לא תישמע טענה של שינוי ההסכם בעל פה. כמו כן, לא יהיה תוקף לכל מצג ו/או מו"מ, ככל שנוהל בין הצדדים, קודם לחתימת ההסכם.

7.4. מבלי לגרוע מהאמור יובהר, כי אין באמור בהסדר זה כדי ליצור אחריות משותפת של המשיבות ביחס לעמידה בהוראות הסדר זה.

7.5. הצדדים מתחייבים לפעול בתום לב לקיומו של ההסכם ולבצע את כל הפעולות המנויות לעיל ולחתום על כל המסמכים, האישורים, הטפסים וההודעות, ככל שיידרש, ושיהיה מועיל לצורך ביצוען של הוראות ההסכם.

7.6. כתובות הצדדים בכל הקשור למסירת הודעות ובכל הקשור בביצועו וקיומו של הסכם זה, הן כמפורט במבוא לבקשה לאישור הסכם זה. כל הודעה שתשלח בדואר רשום לפי הכתובת הנ"ל, תחשב כמי שנתקבלה תוך 72 שעות מעת מסירתה למשלוח בבית דואר בישראל. אם נשלחה בפקס ביום עסקים, תחשב כמי שהתקבלה ביום העסקים שלאחר מכן, ובלבד שעובדת שליחתה אושרה טלפונית על ידי נמענה או על ידי מי מטעמו. אם נמסרה ביד - בעת מסירתה.